

NECESSITAS NON HABET LEGEM

Vasile CUCERESCU

Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Având în vedere faptul – un truism zilnic repetat, în scris și în discursul public – că ne aflăm într-o perioadă de tranziție (nedeterminată), **Your Guide to Business English Writing** (Chișinău: Integritas, 2005, 152 p.) de Olga Dimo se integrează de la sine în circuitul versatil de proiecte investigaționale, demarate de către cercetătorii de la Chișinău. Autoarea prezintă o trecere în revistă, amplă și erudită (îmbrăcând forma unor prelegeri), a gnoseologiei corespondenței în contextul dezbaterilor cu privire la finalitățile și axiologia acesteia. Într-un stil accesibil nu numai cercetătorilor, ci și publicului larg, sunt evidențiate puncte de vedere consecvente asupra acestui subiect atât de discutat în spațiul profesional, dar și în cel cotidian – adică neprofesional – care, probabil, se confruntă cel mai mult cu dificultățile recurente (Office stationery: House style; Layout of a business letter; Layout of a personal letter; Basic rules of spelling, punctuation and style; Letters of congratulation; Letters of invitation; Thank-you letters; Curriculum vitae; Cover letter; References, testimonials, introductions; Status inquiry; Commercial inquiry; Commercial offer; Commercial order and its confirmation; Correspondence concerning terms of delivery; Correspondence related to terms of payment; Basic notions of the contract, Letter of complaint. Replies to complaints etc). Lucrarea se înscrie în paradigma investigațiilor care promovează cercetarea sistematică și critică a valorii științifice (una din valențele axiomatice ale omenirii expusă prin intermediul artei din toate timpurile), a originilor și limitelor cunoașterii ei în contrast cu ignoranța care promovează și acceptă necritic adevăruri de ordin metafizic. Aici se abordează un spectru de o actualitate perenă, pe cât de vechi pe atât de insuficient investigat, deoarece cele mai pertinente cercetări în domeniul explorării corespondenței (private, de afaceri) sunt accelerate de revalorificările moderne ale conceptului. Printre multele cercetări din acest domeniu, volumul are o semnificație aparte.

Voilà une autre chose – se poate afirma, fără a greși sau a exagera deliberat. În noul context pluridimensional – și după deceniile de străduință pentru trecerea de la o abordare tradițională la una actuală, încheiate prin implozia unui regim formativ-competitiv – putem vorbi de un proces (neterminat, firește) de recuperare calitativă al unui decalaj temporal, al integrării în modernitate, în forma contemporană a acesteia, a chestiunilor lingvistice care intră în atenția autoarei. Conotațiile monografice ale excursului transcend limitele modeste ale ideii care a stat la baza unui breviar de cursuri (prelegeri), având o destinație precisă – studenții. Prin valoarea sa, demersul tutează *volens-nolens* o zonă de activitate deloc facilă a omului modern.

Categoriile tematice expuse, sincronizate aceluia *Zeitgeist*, fac din acest studiu un obiect de referință pentru potențialii subiecți ce ar veni din varii domenii științifice sau socio-economice. Aspectul practic, asupra căruia se stăruie cu ostentație, reflectă *sui generis* parcursul liminar și cel final al conceptului de corespondență, fie personală

sau de afaceri, cu tot evantaiul detaliilor lingvistice și paralingvistice, intrinseci sau / și extrinseci, al câmpului tematic diversificat, al tipologiilor examinate etc.

Habent sua fata libelli – această înțelepciune a strămoșilor noștri latini are caracter de validitate nu doar în privința destinului unor cărți deja editate, care, ulterior constatăm, subscriu unui traiect fulminant, imprevizibil pentru autor și cititor (ori utilizator), ci și în privința procesului de elaborare ca atare. Materia, abordată de autoare, relevă, *de facto*, exigențele cărora li s-a supus cu generozitate și dăruire auctorială. Din cadrul teoretic al tratării problemelor actualizate de corespondență, s-a conturat, sub presiunea materialului (și nu puțin), portofoliul practic al cărții de față, însumând – din ceea ce s-a expus – recomandări și modele utile pentru practicieni. Bogata experiență și domeniile particularizante de cercetare (Business English, Business Correspondence, Translation of Advertising Texts, Methods in Teaching Business English) ale autoarei și-au spus cuvântul în mod cert. Cartea, declanșată în sfera unei noi discipline moderne (dacă îmi este îngăduită o astfel de afirmație) – corespondența de afaceri, își extinde ansamblul de relații către gramatica și stilistica textului, tipologizarea textului, lexicologie etc. Perspectiva, ce transpare, se încadrează, în linii mari, între limitele unei abordări fenomenologice: se fac exerciții de a descrie, de a defini și de a exemplifica dimensiunile textuale ale corespondenței la începutul secolului XXI care, din câte se pare, va deveni, inevitabil, și mai pretențios (competitiv) decât precedentul, dacă ne-am referi, cel puțin, la un singur principiu, cel al globalizării.

Studiul nu se definește academic doar în termenii descriptivi ai corespondenței. Pornind de la hermeneutica materialului (care trimite expres la ideea sincronico-diacronică), autoarea vrea să ofere jaloanele elaborate pentru constituirea unei „științe” moderne ce realizează primii pași și este în curs de afirmare. Este inutil să-i apreciem străduința după un alt etalon și este la fel de inutil să-i prețuim rezultatele în lumina unor valențe sectoriale (care ar ține de lingvistică, stilistică etc). Acest lucru face să se deosebească, în cele din urmă, volumul de față de alte încercări de a trata corespondența de afaceri și cea privată.

Deplasarea de accent asupra laturii filosofiei și fizionomiei noilor realități determină *ad-hoc* și irevocabil apariția unei lucrări de asemenea factură. Metaforic vorbind, trăsătura fundamentală definitorie esențializează emergența necesarului în fața legităților existente, dar care, de fapt, reprezintă produsul interacțiunii dintre dat și necesar, atât de util științei și societății. Contribuțiile proprii prind contur tot mai clar definit pe măsură ce soluțiile oferite marilor probleme sunt confruntate cu rezultatele actuale ale cunoașterii și ale experienței umane.